

VERNIETIGING DOOR RAAD VAN STATE VAN VLAKTE VAN DE RAAN ALS SPECIALE MARIENE BESCHERMINGSZONE

In 2005 werd de Vlakte van de Raan aangewezen als 'speciale beschermingszone' (onder de Europese Habitatrichtlijn). Dit had onder meer tot gevolg dat er geen bouwwerken mochten worden uitgevoerd.

Door Electrabel werd een klacht ingediend bij de Raad van State tegen de aanwijzing van dit gebied.

De achterliggende drijfveer hiervoor was dat Electrabel voordien een milieuvergunning had bekomen voor de bouw van een windmolenpark op de Vlakte van de Raan, maar deze milieuvergunning nadien werd ingetrokken, mede omwille van het vele protest aan de kust tegen een windmolenpark op die plaats. De Raad van State diende te oordelen over de aanwijzing van de Vlakte van de Raan als speciale beschermingszone. De Raad vernietigde de aanwijzing in een arrest van 1 februari 2008.

De belangrijkste reden is het gebrek aan motivatie in het aanwijzingsbesluit. Daarin wordt enkel verwezen naar de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium en dit vond de Raad onvoldoende als rechtsgrond.

Het is nu afwachten of de federale overheid de Vlakte van de Raan opnieuw zal aanwijzen als speciale beschermingszone.

(AC)

KWALLENSTEKEN ONTRAFELD

Ooit gestoken door een kwal? Mogelijk heeft men de pijnlijke of jeukende rode striemen daarna gespoeld met zeewater en behandeld met azijn en/of jeukstillende zalf. Hoewel dit beproefde technieken zijn om verdere neteling door achtergebleven restjes van de kwal tegen te gaan en de jeuk binnen de perken te houden, zijn het maar doekjes tegen het bloeden. Deze behandelingswijzen hebben namelijk geen effect op het reeds in de huid geïnjecteerde gif.

Mogelijk komt daar straks verandering in, nu een Leuvens professor het gifmechanisme bij diverse kwalensoorten heeft ontrafeld. Professor Jan Tytgat en zijn team onderzochten de rol van de TRPV1 receptor in pijngevoelige zenuwcellen. Deze receptor werd vroeger vooral genoemd voor zijn rol t.a.v. vanilloïde gifstoffen en de bijtende stof capsaïcine, bekend van de chili pepertjes. Later ontdekte men dat TRPV1 ook een werking heeft bij schadelijke stimuli zoals hitte, zuren en bepaalde vervuilende stoffen. Prof. Tytgat ontdekte nu bij proeven met extracten van verschillende kwalen- en anemonensoorten (o.a. de beruchte "zeewesp", het Portugees oorlogsschip en de pijnlijk netelende gele haarkwal) dat de TRPV1 receptor ook hier een rol van betekenis speelt en door het gif wordt beïnvloed. Meer nog, bij laboratoriumproeven met ratten kon worden aangetoond dat de toediening van BCTC, een selectieve TRPV1-antagonist, de pijn met 79% kon stillen. Op die manier wordt een belangrijke opening gemaakt naar nieuwe therapeutische toepassingen bij kwalenbeten. In afwachting van de aanmaak van een écht gif-neutraliserende zalf, hebben Prof. Tytgat en zijn team een patent aangevraagd op selectieve TRPV1 antagonist voor de behandeling van kwalenbeten.

De professor won met deze onderzoeksresultaten overigens de prestigieuze 'Prijs Dr. Edouard Delcroix'. Deze prijs wordt tweejaarlijks uitgereikt door de vzw Hydro en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) aan een onderzoeker of onderzoeksploeg ter bekroning van een originele wetenschappelijke studie over gezondheidsbepalende aspecten van het mariene milieu, en vertegenwoordigt een geldwaarde van 12.500 EUR.

(JS)

■ De blauwe haarkwal, ook aan onze kust in wisselende aantallen te vinden in de vroege zomer, veroorzaakt sterke irritaties en pijn (MD)

NEGEN INITIATIEVEN ONTVANGEN EEN AWARD 'DUURZAAM KUSTPROJECT 2008'.

Wat hebben een innovatief vissersvaartuig, de herinrichting van een historisch stadspark aan de kust en een aankoopbeleid voor kustduinen gemeen? Het zijn allen voorbeelden van projecten die op 4 juni 2008 een Award 'Duurzaam Kustproject' in ontvangst mochten nemen.

Met de campagne "De Kust Kijkt verder" wil het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer projecten in de kijker zetten die aandacht hebben voor de toekomst en die uitmunten door vindingrijkheid en duurzaamheid. Iedereen kan hier zijn steentje aan bijdragen: niet alleen overheden, maar ook verenigingen, bedrijven of individuen. Als onderdeel van de campagne worden tweejaarlijks prijzen voor duurzame kustprojecten uitgereikt.

Voor de tweede editie van de Awards "Duurzaam kustproject" mochten negen projecten een prijs in ontvangst nemen. Van deze negen, kregen er drie de bijzondere vermelding van "uitmuntendheid". Vier projecten werden als zeer beloftevol gejureerd.

Op 4 juni volgde de plechtige uitreiking van de prijzen door de heer Jan Verheeke, kabinetsmedewerker van Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur en Jan Durnez, gedeputeerde voor Leefmilieu, Natuur en Landschappen van de provincie West-Vlaanderen. In de namiddag kregen de genodigden de gelegenheid twee unieke projecten te bezoeken, namelijk het vaartuig O.32 Petrus Pictor en het Maria Hendrikapark te Oostende.

Alle awardwinnende projecten werden gebundeld in een gloednieuwe brochure en zijn terug te vinden op de website www.dekustkijktverder.be. De brochure en de website kunnen dienen als inspiratiebron en prikkel voor iedereen aan de kust om ook zelf een project uit te werken die aan de criteria van duurzame ontwikkeling voldoet. Meer informatie of de brochure gratis bestellen kan via info@kustbeheer.be.

(KB+HM)

ML

ML

CP-DKB

**“BORSTELWORMEN BEDREIGEN HEIST”:
EEN SCIENCEFICTIONVERHAAL**

Sciencefictionverhalen over de dreiging van exotische wormen zijn spannend. Anders wordt het als de fictie als waarheid wordt voorgesteld en opduikt in de discussie rond natuurbehoud. Zo circuleerden aan onze kust recent onrustwekkende geruchten. Boosdoener zou de trompetkalkkokerworm (*Ficopomatus enigmaticus*) zijn. Deze Australische soort hecht zich vast op harde substraten en zou volgens de lokale berichtgeving razendsnel kalkriffen kunnen ontwikkelen in de Baai van Heist. De waarheid is dat er helemaal geen trompetkalkkokerwormen te vinden zijn in de Baai van Heist. Ook de kalkriffen waar badende kinderen zich aan zouden kunnen kwetsen, dienen bij de kustlegendes geklasseerd te worden.

■ De Australische trompetkalkkokerworm (*Ficopomatus enigmaticus*) is bij ons nog maar enkel in de havens van Oostende en Nieuwpoort gesignaleerd, als solitaire individuen of kleine, zeer broze riffen. Ze werd nog niet waargenomen in het strandreservaat de Baai van Heist of in de haven van Zeebrugge, laat staan dat ze daar uitgebreide en voor strandtoeristen schadelijke riffen zou bouwen. De riffen op bovenstaand beeld zijn gefotografeerd in Elkhorn Slough, Californië (bronnen: Leslie Harris/NHMLAC (linksboven), www.solpugid.com (linksonder), www.mbari.org (rechts)

Een andere - autochtone - rifbouwer draagt momenteel wel bij tot de natuurwaarde van de Baai van Heist: de schelpkokerworm (*Lanice conchilega*). Deze inheemse soort bouwt zachte kokers uit schelpstukjes en zandkorrels, en is volstrekt ongevaarlijk voor pootjebaders. De schelpkokerworm is bovendien van belang voor het ecosysteem, omdat hij de biodiversiteit lokaal sterk verhoogt en zuurstof dieper in de bodem brengt. Tot slot willen we nog een misvatting uit de wereld helpen. Met alle geweld lijkt men te willen bewijzen dat sommige natuurgebieden omdat ze niet ongerept zijn geen natuurwaarde zouden hebben. Dergelijke gebieden bestaan helaas niet meer. De natuurwaarde van een gebied wordt bepaald door soortenrijkdom, de aanwezigheid van zeldzame of gevoelige soorten, de complexiteit van het ecosysteem enz. De mens kan hier perfect zijn rol in spelen, of net niet.

(Marijn Rabaut, Ulrike Braeckman, KR, Steven Degraer, FK)

■ Australische trompetkalkkokerwormen komen niet voor in het strandreservaat van de Baai van Heist, inheemse schelpkokerwormen wel. Deze soort vervult een belangrijke rol in het ecosysteem omdat zijn aanwezigheid andere dieren aantrekt, en omdat hij al gravend, de bodem helpt van zuurstof voorzien (MD)

Gierre de zeesterre

